

Bhagavad Gita Kapittel 1 – livets kamp – den indre krigen

*Utdrag fra kapittel 2 - Bhagavad Gitas Visjon og Individets natur i boka Bhagavad Gitas Visjon - Å se på verden som en intelligent orden og leve i harmoni med den
Lydfil - om samme emnet kan du [høre her](#).*

To mektige hærer står overfor hverandre klare til kamp. Dette er den dramatiske rammen for dialogen mellom Krishna og Arjuna. Krigen har sin bakgrunn i en familiefeid. Arjuna er hærfører og gripes av panikk når han innser at hans egne slektninger kan komme til å bli drept. Han overveldes av følelser, kaster buen og vil ikke kjempe. Han blir maktesløs overfor sin tvil og vet ikke hvordan han skal handle.

Arjunas tvil er en metafor for det universelle dilemmaet alle mennesker står overfor: hvordan kan vi handle riktig? Krigen illustrerer den indre krigen mellom sinnets mange motstridende krefter som et hvert menneske møter i livets mange utfordringer. Krishna er Arjunas rådgiver og gjennom dialogen mellom dem gis det svar på mange av livets mest grunnleggende spørsmål.

Dette er ikke religiøse svar basert på tro, men en invitasjon til å tenke selv og bli mest mulig objektiv. Det er en indre reise og en læreprosess sentrert rundt kritisk selvgransking. Gita leses best med et åpent sinn. Slik Arjuna innrømmer sin uvitenhet, kan leseren med fordel gjøre det samme. Det er en av flere kvalifikasjoner for å forstå Krishnas veiledning. Kjærlighet til sannhet er en annen. Og kanskje den aller viktigste, et brennende ønske om å bli fri.

Dette er en symbolsk fortelling om den indre krigen i et hvert menneske, som handler om å kjempe mot sinnets mange motstridende krefter. Det er et dramatisk fortellergrep og en skrift om dharma, altså om riktig livsførsel og om frigjøring.

De fleste aktørene i dette dramaet er personifikasjoner av sinnets ulike krefter. Den blide kongen er den siden av oss som ikke ser verden som den er. Han symboliserer Mayas slør av uvitenhet som forhindrer oss i å skille det virkelige fra det uvirkelige. Konsekvensene av denne blindheten og manglende evnen til å orientere seg i verden viser seg i sønnen Duryodhana. Han symboliserer den delen i oss som er selvopptatt, egoistisk, hensynsløs og brutal – som jukser, lyver og ikke følger etiske spilleregler.

Arjuna og Krishna er fortellingens hovedpersoner. Arjuna er en kriger på livets slagmark. Han representerer det alminnelige menneske som leseren kan identifisere seg med. Arjuna er Duryodhanas motstykke. Han symboliserer den delen i oss som vil det gode, har ærlige hensikter, tiltrekkes av høyere idealer og som har en indre lengsel etter å bli fri.

Rollefordelingen mellom Krishna og Arjuna illustrerer en relasjon mellom lærer og elev basert på vennskap og likeverdighet. Læreren stiller seg til tjeneste for eleven, slik Krishna inntar rollen av å være Arjunas nærmeste hjelper og rådgiver i dette avgjørende slaget.

Arjuna oppdager at noen av hans slektninger, onkler, fettere og tidligere lærere er del av motstanderens hær. Mennesker han er glad i, i slekt med og som er av hans eget kjøtt og blod. Det er en krig motivert ut fra hensynsløshet og griskhet. Den går mot dharma, og Arjuna kjemper det godes sak i denne dharma-slagmarken.

Arjunas fiender er våre egne indre krefter av lyster, begjær, grådighet, usunn stolthet,

forfengelighet, hensynsløshet m.m. som utgjør sinnets mange konfliktfylte krefter. De oppleves så tett på og det føles smertefullt å drepe sine egne dårlige vaner, motstand, frykt, sjalusi og hva annet sinnet kan overmannes av. Ofte sitter disse tankemønstrene så dypt i personligheten og underbevisstheten at de ikke oppleves som fiender, men snarere som deler av oss selv og nært beslektet.

Situasjonen illustrerer et enda mer sentralt poeng og selve nøkkelen til å forstå Gita: alt er beslektet. Det finnes bare én virkelighet. Det er ingen egentlig adskilthet fordi eksistensen er ikke-dualistisk. Menneskets fundamentale dilemma er at på tross av at verden er ikke-dualistisk så oppleves den som dualistisk. Fordi jeg identifiserer meg med kroppen, følelsene og tankene opplever jeg meg selv som adskilt fra verden.

På tross av at det eksisterer milliarder av skapninger ser jeg likevel på meg selv som det viktigste individet i universet. Å korrigere dette synet er et hovedtema i Gita.

Hva symboliserer Arjuna og Krishna i Bhagavad Gita?

Arjuna = jiva (ego, tror og føler at det er adskilt fra alt annet i verden og universet)

Krishna = rent sattvisk intellekt, som er dyktig til å skjelne mellom selv og ikke-selv

Kauravas = adharma (Umoralskhet. Den egoistiske, umodne, barnslige, grådige delen av individet)

Pandavas = Dharmakrefter (moral/dyder/å gjøre det som er passende)